

INFORME SOBRE LA GESTIÓ FORESTAL DEL BOSC DE CAN CATÀ. PARC NATURAL DE COLLSEROLA (CRDANYOLA DEL VALLÈS). REFERIT ALS ANYS 2012, 2013 I 2014.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El mes de maig de 2013 dues veïnes de Cerdanyola del Vallès va arribar a CxC per escrit la següent denúncia i petició:

“Fa més o menys un any, a la finca de Can Catà varen començar uns treballs forestals que, amb l’excusa de la gestió forestal i d’aprofitar la biomassa, el que han fet és arrasar, literalment, la finca.

Per la poca informació que tenim, darrere d’això està la Generalitat i una empresa (no sabem qui són) que fan el que volen, a més, ens han comentat que venen aquesta biomassa a Itàlia.

A principis d’aquest mes, vàrem veure com les màquines ara treballaven per fer espai i triturar la fusta dins d’un camp situat a prop del tanatori del Collserola (...)

Tenint present que parlem d’un bosc mediterrani, pulmó verd d’una zona tant contaminada, on any darrera any podem veure com se l’ataca, juntament amb un canvi climàtic que fa que les pluges cada any siguin més escasses i els estius molt severos, la gestió que s’està fent, sigui quina sigui l’administració que la porta a terme, sota l’excusa que és una “neteja del bosc” per evitar incendis, només amaga uns interessos econòmics, a costa de destruir el territori i amb això la vida de tots els qui hi viuen (animals, vegetals i humans). Ens sembla que és un veritable crim.

No sabem com actuar ja que hem topat amb una Generalitat (i amb un govern central que vol legislar en la mateixa línia) que, com ja sabem, només estan al servei dels interessos econòmics i no dels ciutadans i del territori. (...)”

El mateix mes de maig de 2013, arrel d'aquesta queixa, es va demanar informació sobre la tala d'arbres al bosc de Can Catà al Consorci del Parc Natural de Collserola. En conseqüència, poc temps després, el Sr. Marià Martí, gerent del Parc de Collserola, va emetre un informe, que s'adjunta, en què s'informa de l'existència d'un pla de gestió forestal per al bosc de Can Catà conegut com PTGMF, redactat el 2008, però modificat l'any 2012/2013. En l'Informe del Sr. Marià Martí queda palès que aquesta modificació va ser per incrementar el volum d'aprofitament dels arbres per a biomassa i llenya, en incloses les capçades dels arbres en el pla de gestió forestal, i dona raó de la motivació, que és evitar cúmuls de combustible per disminuir el risc d'incendi. Segons consta a l'Informe, el destí dels arbres extrets és per fusta biomassa i llenya. S'adjunta l'Informe d'el Sr. Marià Martí.

Podem concloure doncs que va ser la observació empírica en el territori del canvi efectuat en la gestió forestal l'any 2012/2013, degut a l'augment substancial en el volum de biomassa extreta, la causa que va donar lloc a les queixes de dues veïnes de Cerdanyola del Vallès.

Actualment, el mes de juny de 2014, a Cerdanyola del Vallès s'ha tornat a rebre una queixa sobre la gestió forestal del Bosc de Catà. Aquest cop ha estat un veí que també denuncia aquella gestió, però ara, en base a les seves observacions empíriques, posa l'èmfasi en les conseqüències negatives que aquella gestió ha

causat en el medi, les quals descriu. També ara, com les veïnes de fa un any, denuncia el presumpte interès econòmic que la va motivar, és a dir l'aprofitament amb finalitats lucratives de la biomassa:

(...) La intervenció desmesurada de tals, dut a terme l'any 2012, només pot raure en l'aprofitament total de la biomassa extreta que s'emmarca en l'interès que ha desfermat el possible benefici econòmic que se'n pot derivar. (...)

L'aspecte que mostren aquesta primavera els sectors afectats per la intervenció, resulta altament preocupant. La zona tractada està excessivament aclarida i presenta un aspecte molt sec a causa de la forta penetració de la insolació. Molts dels arbres que van sobreviure a l'actuació presenten un aspecte malalt, fins i tot alguns peus semblarien morts.

Aquest any l'aspecte actual del bosc de Can Catà tal com s'observa a distància, per exemple des del sector del Forat del Vent o dels camins de la carena des d'on es pot guaitar la finca, no s'ajusta al que hom esperaria després d'una intervenció de millora forestal.

La zona tractada està molt, massa, aclarida i presenta un aspecte molt sec, molts dels arbres que van sobreviure a l'actuació presenten un aspecte feble i malaltís, fins i tot alguns plançons d'alzines i roures, que si no s'haguessin tallat tantes capçades d'arbres creixerien protegits del sol directe, semblen ara moribunds. (...)

Disposem de les dues queixes per escrit lliurades per correu electrònic, de les quals només n'hem copiat els paràgrafs més rellevants a causa que contenen informació de les persones que les van escriure i hem volgut preservar les seves dades personals.

INFORMACIÓ GENERAL SOBRE DE LA FINCA DE CAN CATÀ

La finca de Can Catà ha estat en els darrers decennis un dels llocs de més vàlua ecològica de tot el terme de Cerdanyola del Vallès.

En el seu moment el propietari Sr. Leopoldo Gil-Nebot, va aconseguir preservar-la de l'activitat cinegètica tot sol·licitant la declaració per part de la Generalitat com a Refugi de Caça. També havia estat inscrita en una xarxa de reserves privades d'Europa, Eurel i durant tots aquests anys ha estat vallada.. Se li ha donat un ús destinat a la recerca a partir d'un conveni amb el Museu de Zoologia de Barcelona que hi fa estudis sobre ocells i esquiol des de mitjans dels 80. Cal afegir que a l'interior del bosc de Can Catà hi han criat i crieu algunes parelles d'ocells rapinyaires de gran interès al Parc Natural perquè s'han beneficiat històricament de les condicions de tranquil·litat i protecció de la finca.

L'any 2006 la propietat va signar amb el Consorci del Parc de Collserola un Conveni en el format d'Acord de Custòdia amb la finalitat d'establir un marc d'actuació dins del qual es desenvolupin els treballs necessaris per a la gestió, restauració i conservació dels valors de la finca de Can Catà.

L'any 2008 es va redactar un Pla Tècnic de de Gestió Forestal (PTGMF) d'acord amb el Centre de la Propietat Forestal i el Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola.

En la informació subministrada pel Consorci del Parc de Collserola hi diu que es fixava com a objectiu d'aquell pla "la protecció i conservació de l'entorn a partir

d'actuacions encarades a l'afavoriment de l'alzina i el roure davant del pi blanc i el pi insignis i, d'aquesta manera, apropar la massa forestal cap a l'alzinar amb una estructura irregular que és la que més s'acosta a l'estat natural ideal dels boscos de la Serra de Collserola". Sembla ser, doncs, que l'objectiu de l'actuació aprovada i tutelada pels serveis tècnics del Parc Natural de la Serra de Collserola va estar el dur a terme una aclarida dels pins blancs i una tala dels pi insignis del fons de la finca per avançar el procés cap a l'alzinar i la roureda.

Cal recordar que un dels punts de l'acord de custòdia del propietari amb el Consorci va estar obrir l'accés del públic a la finca de manera controlada i prefixada.

Com a conseqüències de la col·laboració de 3 persones veïnes de Cerdanyola del Vallès amb l'objectiu de vetllar per la protecció ecològica i la biodiversitat del Parc Natural de la Serra de Collserola, traslladem aquesta alerta a les administracions competents en la matèria i formulem les següents preguntes:

PREGUNTES

- 1.- La causa real d'aquest estat de les masses forestals de la Finca de Can Catà, després de ser sotmeses al Pla Tècnic d'Aprofitament Forestal que consten a l'informe remès pel gerent del Parc Sr. Marià Martí, es deu a un excés de l'aclarida i reducció dels peus de pi blanc?
- 2.- La incorporació en aquesta actuació d'un molt important aprofitament de la biomassa : arbres i arbusts, ha incidit en un augment dels nivells d'insolació? Ha contribuït, per tant, a incrementar l'eixutesa dels arbres?.
- 3.- La sobtada exposició a la llum del sol dels arbres , abans protegits per un entramat arbustiu i també per la presència d'altres pins, pot ser la causa d'aquesta situació?
- 4.- S'ha valorat correctament l'impacte de les aclarides no només d'arbres sinó sobretot d'arbusts que de fet estan constituïts per espècies pròpies de l'alzinar?
- 5.- Quins són els indicis de que el bosc avança cap una estructura d'alzinar?
- 7.- Quan es deixarà d'utilitzar de manera tan lleugera quan no errònia el terme "bosc brut". Un "bosc brut" amb molts rebrots d'arbusts i arbres d'alzina i roure no pot adreçar-se cap a un alzinar?
- 8.- Quina és la valoració que en fan els experts de l'estat actual del bosc de Can Catà?
- 10.- Demanem que es consideri aquest precedent al Bosc de Can Catà alhora de tirar endavant d'altres PTGMF de característiques semblants i que es valori de manera responsable els efectes de l'extracció de l'estrat arbustiu pel que fa a la biodiversitat dels boscos de Collserola

Cerdanyola del Vallès, 12 de juny de 2014.